www.xtrapapers.com

Sonraíocht Nua

Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2018

Sláinte agus Cúram Sóisialta

Aonad 1
Forbairt Phearsanta, Sláinte agus Folláine

[GHL11]

GHL11

DÉ CÉADAOIN 13 MEITHEAMH, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.
Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.
Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Freagair **gach** ceist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é **100** an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **2(b)(ii)**, **3(c)(i) agus 3(f)**.

11464.02

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

www.xtrapapers.com

1 Tá saol gníomhach ag Molly, atá 72 bliain d'aois, agus baineann sí sult as bheith páirteach i ngníomhaíochtaí fisiceacha do dhaoine breacaosta ag an ionad fóillíochta áitiúil.

(a) Tá Molly i gcéim bheatha na seanaosachta atá ______ + bliain. [1]

(b) Liostaigh **trí** shampla d'fhorbairt intleachtúil le linn seanaosachta.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

3. ______________________________ [1]

(c) Mínigh **dhá** dhóigh a mbeadh éifeacht dhearfach ar shláinte agus folláine shóisialta Molly as bheith páirteach i ngníomhaíochtaí fisiceacha san ionad fóillíochta áitiúil.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(d) Rinneadh diagnóis le déanaí go bhfuil oistéapóróis ar Molly.

Bain úsáid as na ceannteidil thíos le cur síos a dhéanamh ar an dóigh a dtiocfadh le hoistéapóróis dul i bhfeidhm ar shláinte agus folláine Molly.

Éifeacht ar shláinte agus folláine fhisiceach Molly

____

____

____

____

____

____ [3]

Éifeacht ar shláinte agus folláine mhothúchánach Molly

____

____

____

____

____

____ [3]

www.xtrapapers.com

(e) Cuir síos ar an dóigh a bhféadfadh gach ceann de na tosca seo a leanas tionchar dearfach a imirt ar fhéinchoincheap Molly.

Aois

[3]

Cuma

[3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(f) Tá ioncam maith ag Molly, cionn is go bhfuil pinsean stáit agus pinsean oibre araon aici.

Bain úsáid as na ceannteidil thíos le cur síos a dhéanamh ar an dóigh a dtiocfadh leis an ioncam mhaith atá aici tionchar a imirt ar shláinte agus folláine Molly.

Éifeacht ar shláinte agus folláine fhisiceach

____

____

____

____

____

____ [3]

Éifeacht ar shláinte agus folláine mhothúchánach

____

____

____

____

____

____ [3]

Éifeacht ar shláinte agus folláine shóisialta

____

____

____

____

____

____ [3]

www.xtrapapers.com

2 Tá Jake agus Lucy araon 32 bliain d’aois, agus tá beirt pháistí acu. Tá Mark 4 bliana d’aois agus tá Anna 2 bhliain d’aois. Tá Lucy ocht mí torrach.

(a) Comhlánaigh an tábla thíos leis na cineálacha caidrimh atá ag Jake a shainaithint.

Caidreamh Jake le	**Cineál Caidrimh**
Lucy	
Mark agus Anna	

[2]

(b) **(i)** Tá Jake agus Lucy sa chéim bheatha den luath-aosacht atá ó 19 go dtí

_____ bliain. [1]

(ii) Déan anailís ar na patrúin ionchais den fhorbairt le linn na luath-aosachta.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

[12]

11464.02

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(c) Cuir síos ar an dóigh a bhféadfadh féiniúlacht inscne dul i bhfeidhm ar fhéinchoincheap Lucy.

____

____

____

____

____

____ [3]

(d) Mínigh **trí** dhóigh a mbeifeá ag dúil le Mark a bheith ag forbairt go fisiceach sa chéim bheatha reatha ina bhfuil sé.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

3. ____

____

____

____ [2]

www.xtrapapers.com

(e) **(i)** Tá Anna i gcéim bheatha na naíonachta. Cuir síos ar an phatrún ionchais den fhorbairt shóisialta sa chéim bheatha seo.

[3]

(ii) Mínigh an dóigh a bhféadfadh breith siblín dul i bhfeidhm ar fhorbairt mhothúchánach Anna.

[2]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(f) Roinneann Jake agus Lucy an tsiopadóireacht agus an chócaireacht eatarthu agus déanann siad iarracht lena chinntiú go n-itheann gach ball den teaghlach aiste bia shláintiúil.

Liostaigh **trí** dhóigh a rachadh aiste bia shláintiúil a ithe i bhfeidhm ar shláinte agus folláine fhisiceach.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

3. ____

____

____

____ [2]

www.xtrapapers.com

3 Sa teaghlach Nowak, tá Adam, 43 bliain d'aois, a bhean Karolina, 41 bliain d'aois agus an bheirt pháistí acu, Emilia, 16 bliana d'aois agus Marcin, 14 bliana d'aois. Freastalaíonn na páistí ar an ardscoil áitiúil, áit a bhfuil Emilia ag staidéar dá cuid TGMOanna (*GCSEs*)

(a) Tá Adam agus Karolina sa chéim bheatha den ____________________ -aosacht atá ó 40 go dtí 64 bliain d'aois. [1]

(b) Cuir síos ar an phatrún ionchais d'fhorbairt mhothúchánach sa chéim bheatha seo.

____

____

____

____

____

____ [3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(c) (i) Fuair dlúthchara Karolina bás le déanaí i ndiaidh di a bheith tinn ar feadh i bhfad. Déan measúnú ar na héifeachtaí féideartha a bheadh ag bás duine ionúin ar fhorbairt fhisiceach, intleachtúil, mhothúchánach agus shóisialta duine.

www.xtrapapers.com

[12]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(ii) Cuir síos ar an dóigh a bhféadfadh eagraíocht san earnáil dheonach cuidiú le Karolina le déileáil le bás a carad.

____

____

____

____

____

____ [3]

(d) Tá Emilia agus Marcin sa chéim bheatha den ógántacht atá ó ______ bliain go dtí ______ bliain. [2]

www.xtrapapers.com

(e) Bain úsáid as an tábla thíos le cur síos ar an dóigh a mbeifeá ag dúil le Emilia agus Marcin a bheith ag forbairt go fisiceach san ógántacht.

Emilia	[3]
Marcin	[3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(f) Thosaigh Emilia i bpost páirtaimseartha in ollmhargadh áitiúil le déanaí. Déan measúnú ar an dóigh a rachadh tosú ar obair i bhfeidhm ar fhorbairt intleachtúil, mhothúchánach agus shóisialta Emilia.

www.xtrapapers.com

[9]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

www.xtrapapers.com

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir Amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.